

I

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
Вміли панувати.
Панували, добували
І славу, і волю;
Минулося — осталися
Могили на полі.
Високії ті могили,
Де лягло спочити
Козацькеє біле тіло,
В китаїку повите.
Високії ті могили
Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.
Свідок слави дідівщини
З вітром розмовляє,
А внук косу несе в росу,
За ними співає.

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед-горілку
Поставцем кружала.
Було колись добре жити
На тій Україні...
А згадаймо! може, серце
Хоч трохи спочине.

II

Чорна хмара з-за Лиману
Небо, сонце криє,
Синє море звірюкою
То стогне, то виє,
Дніпра гирло затопило.
"А нуте, хлоп'ята,
На байдаки! Море грає —
Ходім погуляти!"

Висипали запорожці —
Лиман човни вкрили.
"Грай же, море!" — заспівали,
Запінілись хвилі.
Кругом хвилі, як ті гори:
Ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
Того тільки й треба.
Пливуть собі та співають;
Рибалка літає...
А попереду отаман
Веде, куди знає.
Походжає вздовж байдака,
Гасне люлька в роті;
Поглядає сюди-туди —
Де-де будуть роботі?
Закрутивши чорні уси,
За ухо чуприну,
Підняв шапку — човни стали.
"Нехай ворог гине!
Не в Синопу, отамани,
Панове-молодці,
А у Царград, до султана,
Поїдемо в гості!"
"Добре, батьку отамане!" —
Кругом заревіло.

"Спасибі вам!" —
Надів шапку.
Знову закипіло
Синє море; вздовж байдака
Знову походжає
Пан-отаман та на хвилю
Мовчки поглядає.

[1839, С.-Петербург]